Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2024/3081

5.12.2024

KOMISJONI OTSUS (EL) 2024/3081,

4. detsember 2024,

milles käsitletakse läbipaistvusmeetmeid, mida kohaldatakse komisjoni liikmete ja huvide esindajate kohtumiste suhtes, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/839/EL, Euratom

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 249,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,

ning arvestades järgmist:

(1) Kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (edaspidi „ELi leping“) artikli 11 lõigetega 1 ja 2 peavad institutsioonid andma kodanikele ja esindusühendustele sobival viisil võimaluse teha teatavaks ja vahetada avalikult oma seisukohti liidu tegevuse kõigis valdkondades ning pidama esindusühenduste ja kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistvat ja korrapärast dialoogi. Kooskõlas subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokolli nr 2 artikliga 2 ja ELi lepingu artikli 11 lõikega 3 peab komisjon korraldama enne seadusandliku akti kohta ettepaneku tegemist laiapõhjalisi konsultatsioone.

(2) Sel eesmärgil kohtuvad komisjoni liikmed ja nende kabinettide liikmed korrapäraselt huvide esindajatega, et võimaldada neil esitada oma seisukohti neid mõjutada võivate otsuste kohta ning parandada väliste seisukohtade ja eksperditeadmiste jagamiseks. võimaluste pakkumisega otsuste tegemise kvaliteeti.

(3) Selleks et säilitada liidu kodanike usaldus liidu poliitiliste, seadusandlike ja halduprotsesside õiguspärasuse vastu, peaksid kontaktid huvide esindajatega toimuma läbipaistval viisil. Sel eesmärgil kohustub komisjon edendama eetilist ja läbipaistvat huvide esindamist kohustusliku läbipaistvusregistri abil ([1]).

(4) Komisjoni otsuse C/2018/0700 ([2]) (Euroopa Komisjoni liikmete käitumisjuhendi kohta) artikli 7 lõigete 1 ja 2 kohaselt kohtuvad komisjoni liikmed ja nende kabineti liikmed üksnes selliste huvide esindajatega, kes on registreeritud läbipaistvusregistris ja kuuluvad institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse, ning avalikustavad teabe selliste kohtumiste kohta.

(5) Võttes arvesse positiivseid kogemusi, mida on saadud teabe avaldamisel komisjoni liikmete ja nende kabineti liikmete ning huvide esindajate vaheliste kohtumiste kohta, mis on seotud liidus otsuste tegemise ja poliitika rakendamisega, tuleks selliste kohtumiste kohta teabe avalikustamise tava ka tulevikus jätkata. Kuigi seoses komisjoni liikmete ja nende kabinettide liikmete osalemisega avalikel üritustel ei ole vaja võtta täiendavaid meetmeid, kuna selline teave on juba avalik, peaksid komisjoni liikmed jätkama teabe avalikustamist kõigi kohtumiste kohta, mida nemad või nende kabinettide liikmed peavad huvide esindajatega.

([1]) Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1) (edaspidi „institutsioonidevaheline kokkulepe“).

([2]) Komisjoni 31. jaanuari 2018. aasta otsus Euroopa Komisjoni liikmete käitumisjuhendi kohta (ELT C 65, 21.2.2018, lk 7).

(6) Käesoleva otsuse kohaldamisalasse ei peaks kuuluma kohtumised, mis ei toimu institutsioonidevahelise kokkuleppe artiklites 3 ja 4 määratletud hõlmatud tegevuse raames. Eelkõige ei peaks käesoleva otsuse kohaldamisalasse kuuluma teiste liidu institutsioonide ja asutuste esindajatega peetavad kohtumised, mis toimuvad tavapäraste institutsioonidevaheliste suhete raames. Käesoleva otsuse kohaldamisalasse ei peaks kuuluma kohtumised liikmesriikide riigi ja kohaliku tasandi ametiasutustega, sealhulgas liikmesriikide alaliste esinduste ja saatkondadega, sest kõnealused asutused tegutsevad üldsuse huvides ja toetavad komisjoni tööd lojaalse koostöö põhimõttest lähtudes. Käesoleva otsuse kohaldamisalasse ei peaks kuuluma kohtumised liidu, riigi või kohaliku tasandi ametiasutuste ühenduste ja võrgustikega, tingimusel et kõnealused ühendused ja võrgustikud tegutsevad üksnes asjaomaste ametiasutuste nimel. Selleks et kaitsta liidu rahvusvahelisi suhteid, ei peaks käesoleva otsuse kohaldamisalasse kuuluma kohtumised kolmandate riikide ametiasutuste esindajatega, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatega, ega rahvusvaheliste organisatsioonidega, sealhulgas nende asutuste ja organite esindajatega.

(7) Selleks et austada Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikliga 154 ette nähtud sotsiaalpartneritega peetava dialoogi eripära ning ELi toimimise lepingu artiklis 17 osutatud kirikute ja usuühenduste või -kogukondadega ning filosoofiliste ja mitteusuliste organisatsioonidega peetava dialoogi eripära, ei peaks käesoleva otsuse kohaldamisalasse kuuluma kõnealuses kontekstis toimuvad kohtumised.

(8) Arvestades ELi lepingu artikli 10 lõikes 4 osutatud erakondade erirolli, ei peaks käesoleva otsuse kohaldamisalasse kuuluma kohtumised erakondade esindajatega.

(9) Kooskõlas institutsioonidevahelise kokkuleppega ei peaks käesoleva otsuse kohaldamisalasse kuuluma omaalgatuslikud kohtumised, üksnes eraviisilise või sotsiaalse iseloomuga kohtumised ja kohtumised, mis toimuvad ELi lepingu või ELi toimimise lepingu või liidu õigusaktidega kehtestatud haldusmenetluse raames. Lisaks ei peaks käesoleva otsuse kohaldamisalasse kuuluma kontaktid füüsiliste isikutega, kes tegutsevad rangelt isiklikel eesmärkidel ja mitte koostöös teistega.

(10) Käesoleva otsuse kohaldamisalasse ei peaks kuuluma kohtumised, mis toimuvad õigus- ja muu erialase nõustamise raames. Käesoleva otsuse kohaldamisalasse ei peaks kuuluma kohtumised, mis on korraldatud esildiste tegemiseks osalise või kolmanda isikuna liidu õiguse või liidu suhtes kohaldatava rahvusvahelise õigusega kehtestatud õigus- või haldusmenetluse raames või selliste esildiste tegemiseks, mis põhinevad lepingulistel suhetel allakirjutanud institutsiooniga või liidu vahenditest rahastataval toetuslepingul, või selliste esildiste tegemiseks, millega vastatakse liidu institutsioonide, nende esindajate või töötajate otsestele ja konkreetsetele taotlustele faktilise teabe, andmete või eksperditeadmiste saamiseks.

(11) Selleks et veelgi suurendada huvide esindamise läbipaistvust ja võimaldada kodanikel olla teadlik komisjoni ja huvide esindajate vahelise teabevahetuse sisust, peaksid komisjoni liikmed avalikustama kõigi selliste kohtumiste protokollid, mida nemad või nende kabineti liikmed peavad huvide esindajatega.

(12) Käesolev otsus ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 ([3]) kohast õigust pääseda juurde institutsioonide dokumentidele ega andmesubjekti õiguste kasutamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1725 ([4]). Samuti ei piira käesolev otsus liidu õigusaktidest või liidu sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest tulenevate rangemate läbipaistvusnõuete või kohustuste kohaldamist,

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva otsusega kehtestatakse läbipaistvusmeetmed, mida kohaldatakse komisjoni liikmete ja/või nende kabineti liikmete ja huvide esindajate kohtumiste suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „huvide esindaja“ – füüsiline või juriidiline isik või ametlik või mitteametlik rühm, ühendus või võrgustik, kelle tegevuse eesmärk on mõjutada poliitika või õigusaktide kujundamist või rakendamist või liidu institutsioonide, organite ja asutuste otsustusprotsesse;

b) „kohtumine“ – huvide esindaja või komisjoni liikme ja/või tema kabineti liikme algatusel korraldatud kohtumine, mille eesmärk on arutada liidus poliitika või õigusaktide kujundamise või rakendamisega seotud küsimusi, ilma et see piiraks artikli 3 kohaldamist.

Artikkel 3

Erandid

Käesoleva otsuse kohaldamisalasse ei kuulu järgmised kohtumised:

a) omaalgatuslikud kohtumised, üksnes eraviisilise või sotsiaalse iseloomuga kohtumised ja kohtumised, mis toimuvad ELi lepingu või ELi toimimise lepingu või liidu õigusaktidega kehtestatud haldusmenetluse raames;

b) kohtumised, mis toimuvad:

   i) ELi toimimise lepingu artikli 154 kohases sotsiaaldialoogis osalevate sotsiaalpartneritega;

   ii) füüsiliste isikutega, kes tegutsevad rangelt isiklikel eesmärkidel ja mitte koostöös teistega;

   iii) riigi ja kohalikul tasandil liikmesriikide ametiasutustega, sealhulgas liikmesriikide alaliste esinduste ja saatkondadega;

   iv) liidu, riigi või kohaliku tasandi ametiasutuste ühenduste ja võrgustikega, tingimusel et nad tegutsevad üksnes asjaomaste ametiasutuste nimel;

   v) valitsustevaheliste organisatsioonidega, sealhulgas nende asutuste ja organitega;

   vi) kolmandate riikide ametiasutustega, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondadega, välja arvatud juhul, kui neid ametiasutusi esindavad diplomaatilise staatuseta õigussubjektid, bürood või võrgustikud või kui neid esindab institutsioonidevahelise kokkuleppe artikli 2 punktis e määratletud vahendaja;

   vii) parteidega, välja arvatud parteide loodud või nendega seotud organisatsioonidega;

   viii) ELi toimimise lepingu artiklis 17 osutatud kirikute ja usuühenduste või -kogukondadega ning filosoofiliste ja mitteusuliste organisatsioonidega, välja arvatud bürood, õigussubjektid või võrgustikud, mis on loodud kirikute, usukogukondade või filosoofiliste ja mitteusuliste organisatsioonide esindamiseks nende suhetes liidu institutsioonidega, samuti nende ühendused;

c) õigus- ja muu erialase nõustamise raames, kui see seisneb järgmises:

i) klientide esindamises lepitus- või vahendusmenetluses, mille eesmärk on vältida vaidluse jõudmist kohtu või haldusorgani ette;

ii) klientide nõustamises eesmärgiga aidata neil tagada, et nende tegevus vastab kehtivale õigusele, või

iii) klientide esindamises ja nende põhiõiguste või menetlusõiguste – nagu õigus olla ära kuulatud, õigus õiglasele kohtulikule arutamisele ja õigus kaitsele haldusmenetlustes – kaitsmises, sealhulgas advokaatide või muude selliste spetsialistide tegevus, kes on seotud klientide esindamisega ja nende põhiõiguste või menetlusõiguste kaitsmisega;

d) kohtumised, mis on korraldatud:

i) esildiste tegemiseks osalise või kolmanda isikuna liidu õiguse või liidu suhtes kohaldatava rahvusvahelise õigusega kehtestatud õigus- või haldusmenetluse raames;

ii) selliste esildiste tegemiseks, mis põhinevad lepingulistel suhetel allakirjutanud institutsiooniga või liidu vahenditest rahastataval toetuslepingul;

iii) selliste esildiste tegemiseks, millega vastatakse komisjoni või selle esindajate või töötajate otsestele ja konkreetsetele taotlustele faktilise teabe, andmete või eksperditeadmiste saamiseks.

Artikkel 4

Kohtumisi käsitlev teave

1. Komisjoni liikmed avalikustavad kooskõlas käesoleva otsusega teabe kõigi kohtumiste kohta, mida nemad ja/või nende kabineti liikmed peavad huvide esindajatega.

2. Avalikustatav teave sisaldab järgmist:

a) kohtumise kuupäev;

b) kohtumise koht;

c) komisjoni liikme ja/või tema kabineti liikme(te) nimi (nimed);

d) huvide esindaja(te) nimi (nimed);

e) kohtumise teema.

Artikkel 5

Kohtumiste protokollid

1. Kõik koosolekud, mida komisjoni liikmed ja/või nende kabineti liikmed peavad huvide esindajatega, protokollitakse.

2. Komisjoni liikmed avalikustavad kohtumiste protokollid kooskõlas käesoleva otsuse sätetega.

3. Kohtumise protokoll koostatakse ühe dokumendina, mis sisaldab järgmist:

a) artikli 4 lõikes 2 sätestatud teave;

b) kohtumisel tõstatatud peamised küsimused ja väljendatud seisukohad;

c) vajaduse korral kohtumise kokkuvõte.

Artikkel 6

Avaldamine

Ilma et see piiraks artikli 7 kohaldamist, avaldatakse artikli 4 lõikes 2 sätestatud teave ja artikli 5 lõike 3 kohaselt koostatud dokument standardvormis komisjoni liikmete ametlikel veebisaitidel kahe nädala jooksul pärast kohtumist.

Artikkel 7

Kohtumistel osalevate isikute isikuandmed

Kohtumistel osalevate isikute (kes tegutsevad huvide esindajate nimel) või komisjoni töötajate (muud kui kabinettide liikmed ja juhtimisülesandeid täitvad komisjoni töötajad) isikuandmeid ei avalikustata.

Artikkel 8

Lõppsätted

1. Käesoleva otsusega asendatakse komisjoni otsus 2014/839/EL, Euratom, ([5]) mille kehtivusaeg lõpeb käesoleva otsuse jõustumise kuupäeval.

2. Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

3. Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025.

Brüssel, 4. detsember 2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Komisjoni 25. novembri 2014. aasta otsus 2014/839/EL, Euratom komisjoni liikmete ning organisatsioonide ja füüsilisest isikust ettevõtjate vahelisi kohtumisi käsitleva teabe avaldamise kohta (ELT L 343, 28.11.2014, lk 22).